

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/145/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116220773
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116220773.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a sudkýň JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v spore žalobcu: M. Y., G.. XX.X.XXXX, K. A. XX, XXX XX O., štátny občan SR, v konaní zastúpený Z. Y., G.. XX. XX. XXXX, K. A. XX, XXX XX O., proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35807589, o určenie neplatnosti zmluvy, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o určenie, že žalovaný zaplatí finančné zadostučinenie vo výške 1.000 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 12Csp/111/2016 - 58 zo dňa 18.5.2017 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutých vyhovujúcich výrokoch II. a III.

M e n í rozsudok vo výroku V. o nároku na náhradu trov konania tak, že žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Žalobcovi n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:
„I. Žalobu v časti o určenie, že zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 15. 1. 2009, je neplatná, zamietla.
II. Určuje, že úver zo zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa 15. 1. 2009, je bezúročný a bez poplatkov.
III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1.342 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
IV. Konanie v časti o zaplatenie finančného zadostučinenia vo výške 1.000 eur vylučuje na samostatné konanie.
V. Žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.“
V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že zmluvu uzatvorenú medzi stranami sporu vyhodnotil ako spotrebiteľskú.
Súd mal za to, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný. Žalobca v podstate požadoval určenie, že žalovaný z prejednávanej úverovej zmluvy nemá právo na úroky a poplatky. Zmluvu o úvere nevyhodnotil ako neplatnú, avšak mal za to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve jednoznačne neboli uvedené obligatórne náležitosti, a to ročná úroková sadzba a RPMN. Súd mal vo veci preukázané, že žalobca uhradil žalovanému sumu 1.792 eur poštovými poukážkami, pričom mu bol poskytnutý úver vo výške 450 eur. Keďže úver súd považoval za bezúročný a bezpoplatkový, suma 1.342 eur predstavuje na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie.
Pri právnom posúdení vychádzal z ustanovení Občianskeho zákonníka - § 53, § 52 ods. 1, 3, 4, § 41, § 3, § 657, § 37 ods. 1, § 39, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 457, z ustanovení Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení k 15.1.2009 - § 4 ods. 1, 2, 3, 4.

Konanie v časti o zaplataenie finančného zadostučinenia súd vylúčil na samostatné konanie, nakoľko uvedené si vyžaduje doplnenie dokazovania.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1,2 a § 262 ods. 1,2 CSP.

2. Proti výrokom II. a III. rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný dôvodiac ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia a spotrebiteľský charakter zmluvy. Má za to, že žalobca na určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nemá naliehavý právny záujem. Poukázal na prekážku res iudicata a nesúhlasil s výškou žalovanej sumy. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

4. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 3.8.2017 zotrval na tvrdení o nespotebiteľskom charaktere zmluvy a uviedol, že žalobca mu uhradil sumu vo výške 1.336 eur. Popieral správnosť vyčíslenia sumy, o ktorú sa mal žalovaný bezdôvodne obohatiť.

5. Žalobca vo svojom ďalšom vyjadrení trval na tom, že uhradil sumu 1.792 eur a opätovne navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 28.3.2018 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného vo vzťahu k napadnutým výrokom je neopodstatnené.

7. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v takom rozsahu, v ktorom sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastane suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví aj medze, v ktorých má odvolací súd po stránke kvalitatívnej rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov uplatnených žalovaným, to či súd prvej inštancie svoje rozhodnutia riadne odôvodnil, vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky, II. ÚS 78/05).

8. Jedným z podstatných odvolacích argumentov žalovaného bola nepreskúmateľnosť a neodôvodnenosť rozhodnutia.

Podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného úkonu použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP, podľa ktorej sa nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej je čo do žalovaným namietaného dôvodu odôvodnené riadne, v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie náležite vysvetlil, z akých dôvodov žalobe vyhovel, v odôvodnení svojho rozhodnutia reagoval na všetky podstatné námietky a tvrdenia žalovaného prednesené v konaní.

Odvolačný súd po preskúmaní dospel k záveru, že prvoinštančné rozhodnutie je aj v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a aj v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Za porušenie základného práva na spravodlivý súdny proces nemožno považovať to, že prvoinštančný súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

9. Nie je možné stotožniť sa s tvrdením žalovaného o absencii naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmysle § 137 písm. c/ CSP. Odvolačný súd poukazuje na skutočnosť, že v danom prípade bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu naliehavého právneho záujmu nespočíva na žalobcovi, keďže vyplýva priamo zo zákona. Zo samotného zákonného ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Preto táto odvolacia námietka nie je dôvodná.

Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a nie je preto rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práva na plnenie vyplývajúce z neprijateľnej podmienky, keďže sa posudzuje, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa. Zo Smernice Rady 93/13 EHS z 5.4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, čl. 6 bod 1, vyplýva povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli pre spotrebiteľa záväzné.

Zmluva, ktorá bola uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, je zmluvou formulárovou, obsah ktorej žalobca ovplyvniť nemohol. Vzhľadom na uvedené postupoval súd prvej inštancie správne pokiaľ súdnej kontrole podrobil podmienky zmluvy z toho hľadiska, či nejde o podmienky neprijateľné.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalovaným túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné úverové podmienky, ktoré žalobca ovplyvniť nemohol nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo preukázané, aby úver poskytol žalobcovi za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, prípadne na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

V zmluve o úvere okrem údajov potrebných na identifikáciu žalobcu (meno a priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu), iné údaje umožňujúce identifikovať ho ako subjekt konajúci v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (obchodné meno, IČO, miesto podnikania, číslo živnostenského registra, iné oprávnenie ako živnostenský list) uvedené nie sú. Z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobca pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V zmluve o úvere je síce uvedené, že úver je poskytnutý za účelom výkonu povolania, ako však vyplýva z vykonaného dokazovania, žalobca je od svojich 18 rokov na plnom invalidnom dôchodku a úver si bral z dôvodu, že sa chcel osamostatniť. V prípade pochybností, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti je potrebné odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť len označenie účelu - výkon zamestnania, pričom absentuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis so zamestnaním dlžníka vôbec uzatvorenie príslušnej zmluvy má. S prihliadnutím na možné zastieranie skutočného účelu zmluvy a s poukazom na interpretačné ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka je namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je na žalovanom (ako dodávateľovi). Žalovaný v konaní nepreukázal, že úver poskytol žalobcovi na účel výkonu jeho zamestnania. Vzhľadom na uvedené odvolačný súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie uzavrel, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a žalobcovi je dôvodné priznať postavenie spotrebiteľa. S ohľadom na vyššie uvedené zmluva

o úvere zároveň predstavuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (§ 2 písm. b, § 3 ods. 2). Zmluvným dojednaním nie je možné vyňať zmluvu spod režimu právnych noriem zameraných na ochranu spotrebiteľa.

11. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

V konaní pred súdom prvej inštancie žalovaný existenciu prekážky res iudicata nenamietal, existenciu tejto prekážky nijakým spôsobom nepreukázal, a rozhodcovský rozsudok súdu nedoložil.

Len pre úplnosť odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co 25/2012 zo dňa 18.6.2013, kde sa konštatuje, že právoplatný rozhodcovský rozsudok na plnenie predstavuje prekážku rozsúdenej veci v konaní, nie však rozsudok založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke (porov. „Nulitný rozhodcovský rozsudok nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci“, uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 31. mája 2012, č. k. 10CoE/308/2011-39). Predmetný rozsudok bol podrobený kontrole ústavnosti. Ústavný súd Slovenskej republiky tento záver neoznačil za ústavne nekonformný a pritom išlo o zásadnú právnu otázku s dopadom na výsledok súdneho sporu (porov. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 25/2014 zo dňa 22.1.2014). Tento záver bol prijatý i Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 3Cdo 122/2011 zo dňa 9.2.2012 cit.: „Ak v určitej veci nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Keby exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc. Išlo by o akceptáciu „rozhodnutia“ nevykonateľného, majúceho účinky paaktu.“ Obdobne tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 9/2012 zo dňa 16.1.2013 cit.: „V prípade, ak exekučným titulom má byť rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória i súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné (nulitné - paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Obdobné dôsledky treba priznať aj rozhodnutiu iného orgánu, ak tento orgán nemal právomoc ho vydať, pokiaľ to právna úprava nevyklučuje. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku rei iudicata.“

12. Žalovaný nesúhlasí s výškou žalovanej sumy 1.342 eur. Tvrdí, že žalobca mu uhradil sumu 1.336 eur. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca poštovými poukázkami zaplatil žalovanému sumu spolu 964 eur v období od februára 2015 do marca 2016 a z listu žalovaného označeného ako „Odpoveď na dožiadanie“ vyplýva, že ku dňu 1.1.2013 žalobca zaplatil splátky vo výške 828 eur. Spolu tak žalobca zaplatil sumu 1.792 eur a úver mu bol poskytnutý vo výške 450 eur, preto suma 1.342 eur predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného.

13. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Výrok V. o náhrade trov konania odvolací súd postupom podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Žalobca nebol v konaní úspešný v rozsahu 100 % ako nesprávne uviedol súd prvej inštancie (neúspešný bol v časti o určenie neplatnosti zmluvy), jeho úspech bol čiastočný, v prevažujúcej miere, čo zakladá dôvod na rozhodnutie o náhrade trov podľa § 255 ods. 2, CSP. Žalobcovi však žiadne trovy nevznikli, zo spisu nevyplývajú, za situácie ak strane, ktorej nárok na náhradu trov konania vznikol reálne žiadne trovy nevznikli, je namieste rozhodnúť tak, že súd takejto strane náhradu trov konania neprizná. Na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania musí nadväzovať rozhodnutie o výške trov. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

15. V odvolacom konaní bol fakticky plne úspešný bol žalobca, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z

obsahu spisu vyplýva, že žalobca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu a podľa zásad uvedených v bode 14. tohto rozhodnutie.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.